

odborný časopis

sociální služby

cena: 69 Kč / 3 €

Umísťování dětí
do pěstounské péče

Výzvy pro nutriční péči
v pobytových zařízeních
sociálních služeb

Kampaň

Odolnější

„Každá infekční nemoc, které se můžeme vyhnout
nebo kterou můžeme prodělat s lehčím průběhem,
je pro staršího člověka důležitá,“

říká praktická lékařka Astrid Matějková

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
www.apsscr.cz • www.socialnisluzby.eu

ročník: XXV.
srpen–září 2023

Stravenka při nepřetržitém provozu

V právní poradně vám přinášíme odpověď na problematiku stravování v sociální službě poskytované v pobytové formě, tedy u zaměstnance v nepřetržitém provozu.

■ **Text: Mgr. Bc. Zbyněk Vočka,**
vedoucí oddělení sociální pomoci,
Krajský úřad Olomouckého kraje

Dotaz:

Když pracuji v sociální službě poskytované v pobytové formě, tedy jsem zaměstnancem nepřetržitého provozu, jak je to s nárokem na příspěvek na stravu (stravenku)?

Odpověď:

Problematika stravování zaměstnanců je upravena ustanovením § 236 zákoníku práce. Primárně je povinností zaměstnavatele umožnit zaměstnancům ve všech směnách stravování; tuto povinnost nemá pouze vůči zaměstnancům vyslaným na pracovní cestu.

Zásadní tak je, že zákoník práce neukládá zaměstnavateli, aby stravování zaměstnancům zajistil. Pokud se však rozhodne, že stravování zaměstnancům i zajistí, potom má několik možností, které k tomu může využít. Může toto stravování zajistit prostřednictvím vlastního stravovacího zařízení (např. v případě pobytové sociální služby, která má vlastní stravovací provoz, zajištěním stravy z tohoto provozu), prostřednictvím jiných subjektů, přičemž se pod tuto možnost zahrnuje i poskytování tzv. stravenek, nebo poskytování peněžitého příspěvku na stravování.

V případě, že zaměstnavatel poskytnutí stravování upraví ve vnitřním předpise nebo je ujednáno v kolektivní smlouvě, potom stravování zajistit musí. Specificky je také problematika upravena ve vztahu k organizačním složkám státu nebo státním příspěvkovým organizacím či příspěvkovým organizacím územních samosprávných celků.

Významnou otázkou pro zaměstnavatele je daňová uznatelnost tohoto nákladu. Podle zákona o daních z příjmů příspěvek na stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad), pokud přítomnost zaměstnance v práci během směny trvá aspoň tři hodiny. Pokud má zaměstnanec směnu delší než 11 hodin, lze uplatnit příspěvek na stravování jako výdaj na další jedno jídlo za zaměstnance.

V sociálních službách je často považováno poskytnutí stravy (či stravenky) za be-

nefit, který má přispět k motivaci přijmout práci v sociálních službách. Povinností zaměstnavatele však je pouze umožnit zaměstnanci stravování. Běžné je však upravení této otázky v kolektivní smlouvě či vnitřním předpise zaměstnavatele. Je tak vždy na úpravě, která je v některém z těchto dokumentů obsažena. Pokud zaměstnavatel poskytuje stravování tak, aby se jednalo o daňově uznatelný výdaj, pak zaměstnancům, jejichž směna je delší než 11 hodin, může zajistit dvě jídla (v případě poskytování stravenek i dvě stravenky). Znovu je potřeba zdůraznit, že zaměstnavateli taková povinnost z právních předpisů nevyplývá. Může tak být stanoveno (dohodnuto), že stravenka bude poskytnuta pouze jedna, a to i za směnu trvající 12 hodin. Povinností zaměstnavatele však vždy bude poskytnout zaměstnanci, v souladu s právní úpravou, přestávky na jídlo a oddech (tj. umožnit stravování).

I v případě, že je poskytovatel sociální služby (zaměstnavatel) příspěvkovou organizací zřízenou krajem či obcí, platí výše uvedené. Příspěvková organizace, pokud zajišťuje stravu, poskytuje zaměstnancům za sníženou úhradu jen jedno hlavní jídlo v kalendářním dni, pokud strážník vykonává práci alespoň tři hodiny v daném kalendářním dni v místě výkonu práce sjednaném v pracovní smlouvě. Aby mohlo být poskytnuto další hlavní jídlo za sníženou úhradu v tomto kalendářním dni, musí zaměstnanec pracovat déle než 11 hodin.

Použité zdroje:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 84/2005 Sb., o nákladech na stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky, ve znění pozdějších předpisů
- HŮRKA, Petr. Praktický komentář zákoníku práce a souvisejících ustanovení občanského zákoníku s příklady. Vydání I. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, 2022. ISBN 978-80-7273-182-4.
- MACHÁČEK, Ivan. Stravování zaměstnanců v roce 2023. ASPI – LIT317383CZ.
- MORÁVEK, Zdeněk. Stravování zaměstnanců v příspěvkových organizacích. ASPI – LIT318645CZ.

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá

PhDr. Karolína Maloňová, Ph.D.,

certifikovaná lektorka
a supervizorka, jednatelka
INSTITUTU Bazální stimulace
podle Prof. Dr. FRÖHLICHA, s. r. o.

Dotaz:

Dobrý den,
jsem asistentkou pedagoga a v loňském roce jsem absolvovala Základní i Nástavbový kurz Bazální stimulace. Chtěla jsem se zeptat, zda během vyučovací hodiny v normální třídě nebo v družině mohu aplikovat Bazální stimulaci (stimulace bude probíhat u žáka s autismem). Je mi jasné, že během vyučovací hodiny nevytvořím potřebné podmínky (jako je poslech relaxační hudby apod.). Děkuji za odpověď.

L. M., asistentka pedagoga

Odpověď:

Techniky Bazální stimulace, které jste se naučila v kurzech, můžete aplikovat nejen ve vyučovací hodině, ale také v družině. Bazální stimulace umožní žáka zklidnit, připravit na výuku, ale je zároveň pedagogickou nabídkou. Žák se naučí vnímat nové vjemy ze svého těla, které ještě nezná, a mohou mu být i velmi příjemné. Většinou tuto zkušenost získá během somatických stimulací. Novou výraznou zkušenost z těla poskytuje masáž stimulující dýchání, která žáka rovněž zklidní. Protože tato technika navozuje snížení hladiny stresových hormonů, je vhodná i jako příprava na vyučovací hodiny, které žák nemá v oblibě a které ne zcela toleruje. V družině budete zřejmě většinou aplikovat Bazální stimulaci s cílem navodit u žáka relaxaci a odpočinek. Pro aplikaci Bazální stimulace není důležité, abyste u toho využívala relaxační hudbu. Je to jen jeden z dalších elementů, který lze přidat, ale není nutný. Důležité je naopak sledovat reakce žáka a dle nich se při aplikaci orientovat.